

for at tilsidesætte skattemyndighedens skøn, måtte den formentlig hjemvise sagen til fornyet behandling hos ligningsdirektoratet eller skatterådet, som så skulle give forhåndsbesked på grundlag af de oplysninger, landsskatteretten havde anset for tilstrækkelige. Når henses til den sammensætning, som henholdsvis landsskatteretten og ligningsrådet har, ville det dog næppe være praktisk, om landsskatteretten således kunne hjemvise en sag til fornyet behandling i ligningsdirektoratet.

Hvor et skatteråd har afslået en anmodning om forhåndsbesked, vil ligningsdirektoratet kunne omgøre afgørelsen, hvis direktoratet finder, at der foreligger tilstrækkelige oplysninger. Det er hensigten at give udtryk herfor i de regler, finansministeren skal fastsætte efter den foreslåede § 32 D i ligningsloven (jfr. herved det den 8. oktober 1969 fremsatte lovforslag om ændring af ligningsloven).

Det spørgsmål kan tænkes rejst, om en klageadgang kan udformes således, at landsskatteretten selv skulle give forhåndsbesked, når den fandt det forsvarligt på grundlag af de for retten foreliggende oplysninger. En sådan ordning ville dog medføre, at landsskatteretten i realiteten skulle træffe afgørelse i sagen som første instans, og det ville stride imod landsskatterettens karakter af klagepåkendende instans og den heraf bestemte administrative opbygning og arbejdstilrettelæggelse.

Spørgsmål 6.

Kunne der ikke være behov for, at vurderingerne i henhold til loven kunne indbringes for en overvurderingsinstans?

Svar.

I skiftelovens § 48 findes en bestemmelse om, at arvingen af hensyn til bodelingen kan forlange aktivet vurderet af personer, der — ligesom efter kildeskatteloven — skal udpeges af skifteretten. Klage over en sådan skiftemæssig vurdering behandles af skifteretten, som har udmeldt vurderingsmændene (en såkaldt „afhjemling“ af vurderingen). For disse beslægtede vurderinger findes der således ikke nogen særlig permanent overinstans. Det er den normale klagevej, der benyttes.

I princippet er hverken skattemyndigheden eller boet bundet af resultatet af en skatte- og afgiftsmæssig vurdering efter kildeskattelovens § 16, stk. 3. Hvis skattemyndigheden fraviger boets egne værdier, kan boet imidlertid klage over værdifastsættelsen. Klagen skal i første række rettes til landsskatteretten og derefter til de ordinære domstole. Lovforslaget benytter således i § 16, stk. 4, ved klage over skatterådets værdifastsættelser den almindelige skattemæssige instansfølge, idet landsskatteretten og de ordinære domstole også uden for dødsbøbeskatningen virker som klageinstans, hvor der foreligger tvist om den skattemæssige værdi af et aktiv eller et passiv (landsskatterettens værdifastsættelse af fast ejendom er dog endelig og kan ikke indbringes for de ordinære domstole, jfr. landsskatteretslovens § 15, stk. 2).

Det vil næppe være hensigtsmæssigt med en særlig overinstans til at tage sig af klage over de skatte- og afgiftsmæssige vurderinger inden for dødsbøbeskatningen. En sådan overinstans skulle være i stand til at behandle klager over vurdering af alle former for aktiver og passiver, f. eks. så forskellige aktiver som fast ejendom, unoterede aktier, driftsmidler, good-will, fordringer, rettigheder samt indbogenstande. Hertil kommer, at overinstansen skulle kunne tage sig af de særlige juridiske spørgsmål, der kan opstå i forbindelse med en skatte- og afgiftsmæssig værdifastsættelse. Sagkundskab på så vidt forskellige områder ville det næppe være muligt at samle i en permanent klageinstans. Lovforslaget har derfor også valgt at lade skifteretten udpege sådanne vurderingsmænd, som må anses for specielt sagkyndige på netop det sagsområde, der omtvistes. Hvis vurderingsresultatet er behæftet med mere graverende fejl (vurderingen kan f. eks. hvile på urigtig formening om, at afdøde har været ejer af hele den faste ejendom eller hele erhvervsvirksomheden), eller hvor det efterfølgende viser sig, at der ikke er tale om et rent værdifastsættelsesproblem, idet spørgsmålet har forskellige juridiske aspekter, kan vurderingsresultatet tilsidesættes af skattemyndigheden. Boet har derefter adgang til at klage til de instanser, der normalt som klageinstans tager sig af sådanne vurderings spørgsmål inden for skatteområdet.